

"וזהחי יתן אל לבו"

חלק מדברי החיזוק שאמר הרב יוסף אברהם הלוי העלער שליט"א בפני אברכי כולל מנחם נרשם ע"י אחד השומעים – יו"ל ע"י אברכי הכולל שי

מעלת מסירת נפש על קידוש ה', אשר גדולה היא מחיבור השו"ע!

עוד מסופר ע"י מי שהי' נוכח בשעת מעשה, על ר' ישעיהו מטשכוב בן הזקונים של ה'דברי חיים' מצאנז, שהסתתר במחבוא בקראקא בימי מלחמת העולם השני, ולילה אחד בא אליו אביו הדברי חיים בחלום ואמר לו שאם רצונו בכך יוכל להראות לו דרך לברוח משם, רק שידע שהיהודים שנהרגו על קדה"ש נמצאים במדריגה כזו שאפי' באם הי' עובד את ה' אלף שנה כמו שהוא [הדברי חיים] עבד את ה', לא הי' מגיע למדריגתם (ואכן פסק לעצמו שע"פ הלכה מותר לו להשאר כי אינו מוכרח להשתמש ברוה"ק להנצל, ונשאר שם עד שנהרג על קידוש ה' הי"ד).

קדושי מומבאיי הי"ד זכו ונפלה בחלקם זכות נדירה ביותר, שאצלם חברו יחדיו ב' המעלות, הן שנהרגו על קידוש השם והן שנהרגו באמצע שליחות מצוה, שהרי כל המצאם במדינה הרחוקה היתה מצוה, ובאותו שעה ממש היו עסוקים במצות הכנסת אורחים.

אשר לפי כל הנ"ל מובן שאין לנו השגה ולו מעטה בענינים של טוב והפכו, ובוודאי שלא נוכל לשאול על מה עשה ה' ככה.

אלא השאלה הנכונה בעת הזאת היא מה עלינו לעשות ע"פ תורה, על כן ניתי ספר ונחזי.

ב. בשו"ע יו"ד (סי' שצד ס"ה) איתא: "אחד מן החבורה שמת תדאג כל החבורה כולה". ובסעיף הבא מפרש דהיינו "יפשפש במעשיו ויחזור בתשובה".

הס"א והקליפה מנסים בכל כוחם לגרום שה"יפשפש במעשיו" לא יביא לתוצאות של ממש. אין רצונו בהתעוררות אמיתית בת קיום. ומכיון שהיצה"ר הוא אומן במלאכתו, צריך ליהדר ביותר מכמה טעויות, כאשר מדובר על "יפשפש במעשיו", שבהם מתלבש הס"מ ב'זיידנע זופיצע'.

הראשונה שבהם היא, שטבע בני אדם כשאומרים להם לפשפש במעשיהם היא לפשפש במעשי אחרים – להאשים את

א. כיהודים, התורה היא נר לרגלינו להורות לנו כדת מה לעשות בכל מצב. התורה היא המלמדת אותנו את ההשקפה הנכונה שנדע מהי הגישה הרצויה לכל מאורעות הזמן. לכן, עלינו לעיין ולנסות להבין מה דורשים מאיתנו בעת הזאת.

השאלה למה היתה כזאת מלפניו ית' אינה שאלה כלל, כי מה אנו מבינים בדרכי הקב"ה בניהול עולמו. אין זה אלא כאותו התרנגול בעת כפרות שרוצה להבין את ה"בני אדם", שהרי "לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי". דברים אלו הם רצון השי"ת ולא ניתנו להבנתנו. ואין זה סתירה להצער שאנו חייבים להצטער, כי התורה ניתנה לנו כפי מצבנו בזה העולם. ואנו הרי מרגישים החסרון שנגרם ע"י פטירתם, וכן אנו מצטערים עם הקרובים שמרגישים חסרונם ביותר.

דברי חז"ל "שלוחי מצוה אינם ניזוקין", אינם סותרים למאורע הכי מצער שקרה. אנו שומעים לפעמים על אדם שהיה בדרך לבקר את החולה ונהרג בתאונת דרכים וכיו"ב. עלינו לדעת שכבר לפני שהאדם נולד נקצב לו כמה שנים וכמה ימים ורגעים יחיה עלי אדמות, וברגע שתם זמנו הקצוב הקב"ה נוטל נשמתו מבלי הבט מה הוא עושה באותו רגע. אלא שאם זוכה הרי הוא נפטר באמצע עשיית מצוה. במילים אחרות: פעולת המצוה שעשה לא הזיקה לו ח"ו, אלא האמת היא שמאז שנולד כבר נקבע הזמן שלו בעולם הזה.

וכן איתא במדרש קהלת (פ"ג פי"ח): "המסורת הזה תהי בידך – כל העושה מצוה סמוך למיתתו דומה שלא היתה מדת צדקתו חסרה כי אם אותה מצוה והשלימה. . . ואלו הולכין שלימין במדת צדקם".

ועאכ"כ כשמדובר על הקדושים דידן הי"ד, שנהרגו על קידוש השם רק בגלל שהם יהודים. וידוע גודל מעלת המיתה עקדה"ש אשר אין למעלה ממנה, כמו מאמר רע"ק שכל ימיו היה מצטער "מתי תבוא לידי ואקיימנה". וגם להב"י הובטח למות עקדה"ש לשלמות נפשו, אך מסיבה מסוימת לא זכה לזה. ולאחר שנלקחה ממנו זכות זו חיבר את חיבורו – השולחן ערוך שהפך לנכסי צאן ברזל וליסוד איתן בכל פסק הלכה, ואעפ"כ לא בא למדריגת מסירת נפש. עובדה זו שופכת מעט אור על גודל

שבגבורה . . אך ברואה לאיש שאין צריך לחסדו שונאהו
שנאה גמורה עד שיקח כידון לדקרו”.

היינו, שבפועל עושה חסד ומכניס אורחים וכדומה, אבל רק
מפני שהוא נהנה ומתענג תענוג גדול ממה שהזולת צריך לו
ולטובתו, וכשהזולת אינו צריך לו ה”ה שונאו בתכלית השנאה.

ד. האדם הוא עולם קטן. בתוך תוכו של כל אחד מאיתנו
נמצאים בדקות הן מדריגות דקדושה: אברהם, יצחק, יעקב, וכו’.
וזה לעומת זה עשה אלוקים גם ”הגוי אשר בקרבך” נמצא
בתוכנו בדוגמת קליפת אדם, עמלק, ישמעאל ועוד.

בירוד קליפת ישמעאל כפי שהיא בכללות העולם תיעשה ע”י
שכל אחד יכניע ויבער אותו מתוכו ופנימיותו. עלינו לעבוד
עבודה גדולה לברר ולבער קליפת ישמעאל כפי שהיא אצלנו,
ועי”ז תבוא הגאולה.

במלחמה זו, עלינו להוסיף באור כדי לגרש את החושך.
במילים אחרות: אנו צריכים להתחזק בחסד דקדושה דוקא.

ראשית העבודה היא לסבול יהודי אחר. היינו לא להסתכל
למטה על יהודי שני כאילו הוא נמוך ונחות. צריך להחדיר להכרה
העצמית שלכל יהודי יש בחינה שבה הוא טוב יותר. לדוגמא,
לפעמים ישנו אחד ”וואס קריכט אויף די נערוון” (עולה על
העצבים) וזה מה שדורשים מאיתנו שכאשר פוגשים אותו כל יום
בביהמ”ד – צריך לסבול אותו אף שהוא שונה מכפי שהיינו
רוצים. צריכים לדון אותו לכף זכות, ולהתבונן איזה בעיות עבר
בחייו וגם איזה בעיות עובר כעת, ואז אפשר לסבלו אף שאיננו
מסכים עמו (וכמבואר בארוכה בתניא פל”א).

גם נכלל בזה לסבול יהודי אחר שאיננו שווה איתו בכל
הפרטים וליזהר מתנועה הגסה של ”אני ואפסי עוד”, שרק אני
טוב, הקבוצה שלי, המפלגה שלי, התנועה שלי וכו’, אלא יסבול
ויאהב כל יהודי בין כשהולך בדרכו או בדרך אחרת בעבודת ה’.

ועד”ז כשעושה טובה ליהודי אחר צריך לעשותה בלב שלם
ובביטול – לא מלמעלה למטה ובגסות הרוח שהוא הגדול וחבירו
צריך לו, אלא בביטול של חסד דקדושה כאברהם אבינו ע”ה
שאמר ”ואנכי עפר ואפר”.

וכן לא יעשה לו טובה מפני איזה פניות ורווחים שיקבל ממנו,
אפי’ רווחים דקדושה (ולדוגמא: שבגלל שהוא ילך לעשות
הבדלה להאשה הזקנה אזי בנה יתן כסף רב לצדקה וכדו’); אלא
עושה חסד גמור ללא פניות.

ועי” שנובער מתוכנו חסד דישמעאל ונוסיף בחסד דקדושה,
נוכל להפיל שרו של ישמעאל המעכב את הגאולה, ונזכה לגאולה
השלימה בקרוב ממש.

הרבנים, המשפיעים, המלומדים, השו”בים, העסקנים וכו’ שהם
צריכים לתקן דרכיהם ומעשיהם, והם אלו שאחראים לעורר את
הקהל לתקן כל הענינים; רק בעל חשבון הנפש עצמו לא צריך
להשתנות. מובן שזוהי עצת היצר הרועה למנוע את האדם
מלפשפש במעשי עצמו ולתקנם ודוחהו להסתכל באחרים.

הטעות השני’ היא מה שהיצר דוחה את האדם לרצות
להתעסק בדברים גדולים דוקא. לעשות כינוס גדול ולהחליט
החלטות גדולות, לעורר שטורעם גדול באופן של רעש וסערה
להפוך את העולם, ואח”כ כשהזרים הביתה מרגישים טוב על
פעולתם הנשגבה והולכים לישון, וההתעוררות תמה ולא נשאר
ממנה זכר למחרתו. וזהו ג”כ עצת היצר למנוע את האדם
מלעשות בפועל.

ועל כן כשנגשים לפשפש במעשינו לאור המאורע האחרון,
צריכים ליזהר מטעויות אלו, ולעשות פעולות קטנות אך יסודיות
לשפר מעשינו על מנת שיהיה להם קיום.

ג. בשערי תשובה (ע’ צא ע”א) כותב אדמו”ר האמצעי:
”ולזאת יובן ממיילא דגם שכל הגולה רובה ככולה במלכות אדם
ויון כו’ בח”ל עיקר הגאולה תלויה בנפילת שר של ישמעאל
דוקא וכמ”ש בזהר” [וארא לב, א].

ראינו בזמן האחרון שקליפת אדם כמו רוסיה פולין וגרמני
חדלו מלדודף יהודים עד כדי נפילת שערי מסך הברזל. בימינו
אלה מתממשים למול עינינו דברי האדמו”ר האמצעי אודות
הרגעים האחרונים שלפני הגאולה.

ברגעים האחרונים של הגלות, אנו סובלים מגלות ישמעאל,
האתגר האחרון שניצב בפנינו לפני פריצת הדרך הסופית
לגאולה השלימה. וזהו שכותב אדמו”ר האמצעי שהגאולה
תלויה בשבירת קליפה זו.

ומכיון שאנו קרובים מאוד לשבירת קליפת ישמעאל
מתגברת הקליפה מאוד; כידוע שהקליפות לפני נפילתן מתגברים
במלחמתם יותר מכפי הרגיל. ולכן אנו רואים עכשיו התגברות
גדולה ומשונה מצד ישמעאל שלא ראינו מעולם; אנשים צעירים
רבים מוסרים את עצמם למיתה כדי להרוג אחרים.

מסרתנו אפוא ברורה: עלינו לגבור על קליפת ישמעאל
ולהכניע אותה. איך? עלינו להבין תחילה מהי קליפת ישמעאל?

מבואר בחסידות שישמעאל הוא חסד דגבורה דלעו”ז. וכן
כתב אדה”ז בסה”מ על התורה ומועדים (ע’ ר”ט): ”הישמעאלים
הם בעלי חסד גדולים למסתופפים בצילם זהו מחמת גדלות
עצמותם, אמנם למורד בו יהיה באכזריות גדולה ומיתתו מיד
כרגע”. וראה עוד בסה”מ ענינים (ע’ קו): ”ישמעאל הוא חסד